

ПЕНЗЕЛЬ І СТИЛОС ВАСИЛЯ МАСЮТИНА**Н. Д. Мочернюк**

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника;
кафедра української літератури;
76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57; тел. +380 (342) 59-60-74;
e-mail: mocher.n@gmail.com*

Стаття присвячена дослідженню літературної творчості українського художника Василя Масютина (1884-1955). Проаналізовано композиційно-сюжетні, жанрові й ідейні аспекти повістей Масютина «Два з одного» (1936) та «Царівна Нефрета» (1938). Звернуто увагу на зв'язок літератури й образотворчого мистецтва у творчості автора. Аналіз прози Василя Масютина допомагає розкрити специфіку розвитку національної культури того часу. Студія є частиною дослідження творчості митців-універсалістів міжвоєнної в українській літературі.

Ключові слова: *повість, образотворче мистецтво, фантастика, літератор-художник, Василь Масютин.*

На тлі українського письменства міжвоєнної вирізняється проза талановитого художника Василя Масютина (1884-1955). Сьогодні до його спадщини увагу привертає мистецтвознавець Роман Яців, репродукуючи в антологіях мистецького спрямування інтерв'ю та статті митця. Сучасники Масютина теж не залишили про нього і його творчість багато відгуків. Свого часу писали про автора як художника й літератора С. Гординський, П. Ковжун, М. Рудницький та ін. Тож варто проаналізувати літературний доробок митця, що був чи не єдиним прозаїком серед українських універсалістів міжвоєнного періоду.

Василь Масютин – митець багатогранний. Зазначимо різнобічне його вираження вже в образотворчому мистецтві: він гравер, скульптор, маляр, медальєр і мистецтвознавець. Мистецьку освіту Масютин здобував у Московській школі малярства, скульптури і будівництва. Велика частина життя митця пов'язана з Німеччиною. У 1921 році Василь Масютин перебирається до Берліна, де активно долучається до мистецьких процесів. Мистецькі перетини власне з літературою виразні вже у 20-х роках, адже Масютин виступає як ілюстратор. «Дванадцять» О. Блока (Берлін, 1921), «Руслан і Людмила» (Мюнхен, 1922), «Бронзовий вершник» О. Пушкіна (Берлін, 1922), а також казки Езопа, твори А. Чехова, М. Гоголя, Ф. Достоєвського та інших авторів – такий широкий ілюстраторський спектр його творчої діяльності. «В ілюстраціях він промовляє до нас як темпераментний стиліст з бездоганною композицією і трактуванням площ. Його ілюстрації виразисті й експресивні, при тому мають

чаруючу м'яккість», – відзначав Павло Ковжун на сторінках газети «Назустріч» у 1934 році [3, с. 418]. Його талант, до речі, розкрився найповніше власне у графіці.

Крім того, Василь Масютин активно популяризує українське графічне мистецтво у світі як співробітник журналу «Gebrausgrafik». На початку 30-х років він зближується з українськими митцями, зокрема як учасник мистецької організації АНУМ, у львівських виставках якої він бере безпосередню участь. «На ці часи припадає й блискучий період його творчості, що ми його можемо назвати українським. Він постав або, краще сказати, вибухнув так спонтанно, як і київський період Нарбута. Одна за одною Масютин творить свої знамениті гравюри з портретами Б. Хмельницького, Мазепи, гетьмана П. Скоропадського, С. Петлюри, починає серію різьб з портретами наших історичних постатей, а особливо серію медальйонів, на яких зображена в портретах дослівно вся наша історія», – нотує Святослав Гординський [2, с. 319-320]. На думку ж Павла Ковжуна, саме «широка мистецька ерудиція» й «вічні шукання, щирість й ентузіазм у різноманітних мистецьких ділянках» підштовхнули Масютина повернутися до джерел українського мистецтва – «у ньому він знайшов і себе, і те, що називаємо традицією, духову основу, з якої він вийшов» [3, с. 417].

Водночас слід відзначити й перегук мистецького «голосу» Василя Масютина з чужоземними «партіями». Найпомітнішим є діалог з німецьким мистецтвом. С. Гординський, окреслюючи життєвий шлях митця, згадує про вступ і навчання Масютина до московської «Школи малярства, скульптури і будівництва» (1909-1914). Зокрема, він пише й таке: «У тій школі студіював він передусім графічні техніки на основі творів Рембрандта, Гойї, Дом'є і Ропса. Ще в першому десятиріччі нашого віку він почав виставляти свої твори на виставках Московського Союзу Мистців і вже в ранніх його творах, передусім гравюрах, виявився його нахил до фантастично-символічного світу, типовий для тодішнього німецького мистецтва. В його творах зустрічаємо подібні казкові істоти, як у творах Арнольда Бекліна, Франца Штука, Саші Шнайдер і Макса Клінгера, але в Масютина ті істоти дістали, певно під впливом Гойї, такий кошмарний вигляд, що вони нагадують радше Бройгеля й Босха» [1, с. 295]. Зазначимо, що повісті Масютина з'явилися друком спочатку власне німецькою мовою в Мюнхені (завдяки німецькому походженню матері він досконало знав німецьку мову). Символічно-фантастичні й гротескні акценти притаманні і його прозі, що провокують проєкції на німецьких романтиків.

Перша повість Василя Масютина «Два з одного» вийшла у двох книгах 1936 року. Прикметно, що дебют відзначив Михайло Рудницький, назвавши повість першим фантастичним твором в Галичині («Діло», 1936, ч. 270). Твір вирізняється динамічним і цікавим сюжетом, що з перших сторінок тримає читача в напрузі. Головним персонажем твору

є авторитетний лікар Андрій Ошурків. Зав'язкою повісті стає трагічний випадок з Павлом Івановичем Новицьким, якого травмував електричний дріт, що впав на рейки. Дріт перерізав тіло в тому місці, де воно переділене діафрагмою. Доктор Ошурків береться врятувати Новицького, який здавна був його пацієнтом. Тривалий час ретельного лікування й догляду завершується неймовірним результатом: дві частини тіла нарощують відсутні елементи – і постає ... два Павла Івановичі Новицькі. Перший Новицький має власну верхню частину тулуба й вирощені ноги. Коли він повертається додому, то починає ще більше читати, студіювати містику, замислюючись над світоустроєм. Натомість другий Новицький, який з'явився на світ пізніше, після того, як відросли його руки й голова, виявляє винятково тілесні інстинкти. «Один із них ідеаліст, – поет життя, другий гедоніст, тип наскрізь зоологічний. Ці два типи створюють довкола себе безліч ситуацій, що замотуються у конфлікти, в які я, автор, вкладаю деякі правди, висновані з життя», – так трактує свій сюжет сам Масютин [4, с. 503].

Справді, два Павла Івановичі спричинюють серію непорозумінь і «комедію помилок» (а часом і драму) серед знайомих. Таємниця Новицьких відома небагатьом персонажам. Так, знає про двох Новицьких і їхні особливості няня Марія Пилипівна: «Своє прив'язання вона ділила між цими двома людьми: задуманим, безрадним Павлом Івановичем на Стрілецькій і завсіди тупоситим Павлом Івановичем в одній із вуличок на Шулявці» [5, II, с. 86]. Широкий спектр почуттів і думок, пов'язаних зі своїм лікарським експериментом, переживає сам доктор Ошурків: З одного боку, він свідомий власної величі як «автор» нових людей, якщо не суперник, то принаймні «знаряддя» Бога («Інкони Ошуркову здавалося, – хоч він із цим боровся, – що його знання і його успіх не належать до його, що він лиш провідник якоїсь Вищої сили, яка виявляє його в своїх працях, а він лише її знаряддя» [5, II, с. 152]), з іншого боку, в ньому наростає занепокоєння і тривога за творіння долішнього Новицького («Він починав бачити в ньому не лише прояв Вищої сили, а й якийсь своєрідний глум із його власної праці» [5, II, с. 153]). Такий сюжет відсилає радше не до німецької традиції, а до досвіду англійського романтизму. Повість українського митця про новостворених людей перегукується у своїй проблематиці з фантастичною повістю Мері Шеллі «Франкенштейн, або сучасний Прометей» (1817). Зокрема, Василь Масютин, як і англійська письменниця, порушує питання про відповідальність ученого за наслідки його наукових відкриттів, неоднозначної ролі необмежених можливостей наукового прогресу.

Водночас помітний і розвиток ідей, спричинених здобутками в науці й філософії ХХ століття. По суті, Масютин акцентує на підсвідомості, сексуальних потягах тощо. Безперечно, митець ознайомлений з психоаналітичною теорією Зигмунда Фрейда. Його вчення фактично лягло в основу мистецтвознавчих теорій самого Василя Масютина. Дозволимо

собі принагідний відступ від твору, щоб звернути увагу на працю митця «Раса і мистецька творчість» (1935). «Наше пізнання (зорове) природи і чергове відтворення цього пізнання в матеріалі завдяки творчому актові», на думку мистецтвознавця, відбувається в органічному, організаційному й екстатичному напрямках.

Ті самі принципи використовує дослідник і до «внутрішнього стану мистця-творця як індивіда»: «Особистість може бути: 1. Індивідом у **вузькому розумінні**, обмеженим своєю істотою і процесами, що відбуваються у цій істоті. Це означаю як я – **особисте**. 2. Особистість може сприймати світ соціально така, що вільно підпорядковується ідеї громадськості, я – **соціальне**. 3. Одиниця може бути надсоціальною, якою вона стає в моменти вищої екстази (патріотичної, релігійної, сексуальної), у хвилині захоплення, відірвання від свідомості не тільки соціального, але й від відчування свого «я» як організму. Я – **надсоціальне**» (жирний шрифт автора. – *Н. М.*) [6, с. 462]. Отже, фактично Василь Масютин вирізняє фізіологічне (це підтверджує сам в інтерв'ю В. Ласовському), соціальне й екстатичне, що безпосередньо чітко співвідноситься з підсвідомим (id), свідомістю (ego) й надсвідомим (super-ego) З. Фрейда. Звісно, що мистецтвознавець обумовлює неможливість існування таких чистих типів, зазвичай вони становлять певну комбінацію з відповідною домінантою, за якою Масютин і радить з'ясувати царину творчості митця.

Що ж до повісті, то варто сказати про несподіваність такого ракурсу художньої інтерпретації фрейдівських відкриттів. «При всій фантастичності сюжету, ситуації тієї повісті були життєво добре вмотивовані, бо фактично кожна людська істота складається з горішнього і долішнього Павла Івановича, справа тільки в тому, котрий з них покерує життям людини. Серед переважно патріотичної тодішньої західноукраїнської прози повість Масютина була новиною, а показ долішнього Павла Івановича – шоком. Деяких критиків цей образ переслідує й досі, і вони не можуть його ніяк забути», – пише Святослав Гординський [2, с. 321]. Значимо, що Масютин віддає данину психоаналізу не лише показом долішнього Павла Івановича. Він зосереджує увагу й на несамовитості доктора Ошуркова («Це постійне напруження, в яке поринав Ошурків під час цих дивних оглядин, відбивалося на його душевній рівновазі. Та рівночасно несподіваними проблисками відкривалося для нього – це він почував – багато такого, що раніше було неясне, замрячене, інколи свідомість, що те, що перше зарисовувалося в невизначених лініях, лиш у формі ледве осяжних можливостей, тепер несподівано дістало реальну форму, – оця свідомість викликала в нього тремтіння. Шлях, яким він ішов, це не був шлях свідомої творчості: істота Ошуркова немов би набула якісь окремі сприймальні органи, що були здатні схоплювати незримі струї. Думка Ошуркова йшла вперед напонацьки. Він піддавався дивному надхненню» [5, с. 37]).

Таким чином, фактично письменник обумовлює окремі питання психології творчості загалом, ролі несвідомого в ній. Зауважимо, що ідея такої одержимості науковою ідеєю матиме продовження і в наступній повісті автора. Безперечно, Масютина сміливо можна зараховувати до новаторів західноукраїнської прози міжвоєння власне за поглиблене студіювання людської психіки та зацікавлення проблемами підсвідомого, що розкриваються в оригінальному жанровому вимірі – фантастичній повісті. Прикметно, що зацікавлення артикульованими фрейдизмом проблемами підсвідомого становлять один із новаторських підходів у жанрово-стильових вимірах західноукраїнської прози, які визначає Наталія Мафтин [8]. Повісті Василя Масютина справді наділені високим коефіцієнтом новаторства, якщо взяти до уваги контекст літературного процесу того часу, який ретельно вивчила дослідниця.

Перша частина повісті композиційно більш чітка й продумана, на відміну від другої частини. Автор послідовно виписує подію за подією, уводить нових героїв, подає ретроспективне тло з життя Павла Івановича, висвітлюючи його «дотравматичні» стосунки з жінками, оскільки любовна інтрига відіграє у творі велику роль. Друга частина значно інтенсифікує події, нагромаджує нових і нових персонажів, розвиває «українську» тему, що погано вписується в історію про «двох з одного». Тут помітні сліди непродуманості й поспіху автора. Задля розв'язки письменник «продукує» філологічний з'їзд, який має на меті не лише інформувати про фінал «хорошого» і «поганого» Новицьких, а й дати дискусію про українсько-російські культурні взаємини. «Геть від Москви!» – така магістральна ідея автора, що відчитується у суперечках його героїв (передусім Яцини і Хрестюка). Питання української ідентичності настільки хвилює автора, що складається враження, ніби воно заступає основну фантастичну тему «двох з одного». Немов відчуваючи надмір діалогічних структур у фіналі (здебільшого автор вправний у діалогах), Масютин намагається нарощувати й подієвий перебіг. Пожежа на пароплаві надає фіналові повісті катастрофічності, а сон, у якому «хороший» Павло Іванович рятує дитину, вносить мелодраматичні відтінки. «Йому (горішньому Новицькому. – *Н. М.*) видалось, що він такий легкий, наче б хто крила причіпив йому до обважнілого кадовба. А його двійняк бачив перед собою тільки самі тіла, які йшли на дно, у намул і його тягнули за собою», – так завершує свою повість Василь Масютин [5, II, с. 163]. Таким чином, насичений наратив Масютина постає своєрідним доповненням його творчої діяльності в мистецтві, де художнє мислення розкривалося в таких «лаконічних» формах, як портрет чи медальйон.

«Наш читач матиме нераз вражіння, що має перед собою твір не з нашої літератури. Коли більшість може це вважати докором у бік автора, нема сумніву, що знайдеться чимало культурних читачів, вихованих на добрій літературі, які признають таке вражіння за найбільший комплімент для автора. Нічого так сильно не бракує нашим книжкам, як тих

усіх рис, завдяки яким чужинні повісти витискають усі наші рідні книжки з хат і рук нашої інтелігенції», – так писав Михайло Рудницький про твір Василя Масютина «Царівна Нефрета», його другу повість, яка вийшла в бібліотеці «Діла» в 1938 році [9]. Справді, «Царівна Нефрета» ще більше вибивається із заїждженої колії західноукраїнського письменства, ніж «Два з одного», оскільки автор цілком уникає «патріотичної» теми, традиційної любовної лінії, будь-яких дидактичних тональностей тощо. Без сумніву, твір засвідчив прогрес Василя Масютина в літературній творчості.

У повісті «Царівна Нефрета» тісно переплітаються сучасність і минуле. Молодий єгиптолог, автор кількох книжок, доктор Роберт Райт захопився давньоєгипетською культурою. Автор простежує, як герой поступово втрачає зв'язок з реальністю, занурюючись усе більше у нереальний світ. Давньоєгипетська царівна Нефрета для Райта перетворюється з об'єкта наукового вивчення на реальний обоженований образ. «Царівна Нефрета» – історія одного кохання зперед 3000 років, що мало нагадує ті любовні сучасні історії, які нас цікавлять, захоплюють, нудять і знеохочують до книжок з вічно тими самими мотивами», – слушно писав у рецензії «Василь Масютин воскрешає єгипетську поетку» Михайло Рудницький [9]. До слова, він переклав усі поезії і поеми прозою в цій повісті, як стверджується у примітці. Промовистий вже епіграф до твору, запозичений з Д. Мережковського, – «Справжньою любов'ю кохають живі тільки покійників; тільки у розстанні смерті розуміє той, що любить, чому любов є дорогою до воскресення».

Цікаво, що Масютина підштовхнув до екзотичної теми музейний експонат: «Масютин, що живе постійно у Берліні, мусів звернути увагу на чудовий портрет – кам'яну голову королеви Нефрети у берлінському музею і поцікавитися Єгиптом», – стверджував М. Рудницький [9]. Таким чином, митець безпосередньо відштовхнувся від образотворчого мистецтва, йдучи тут до літератури. Мистецька тема «живе» у творі в різних іменах. Так, лорд Кернервон прославився тим, що продав за безцінь збірку прерафаелітів і гобелени з робітні Вільяма Морріса, Аристид де Босорб показав Мері, нареченій Райта, яка поїхала з ним до Єгипту, акварель Густава Моро, а сама Нефрета – «поетка, яка нагадує своїм талантом Сафону». Михайло Рудницький схвалює ретельний підхід до розробки матеріалів повісті автора, який опрацював багато фахових книжок з єгипетської старовини, а отже, його повість – «це не плід лінивої фантазії, а вислід совісних студій».

Як бачимо, проза Василя Масютина поставала на фундаменті доросовісного вивчення історії Давнього Єгипту та продуманого відбору «фактичних даних», які, безперечно, зазнавали суттєвого переосмислення у процесі роботи. Не всі імена єгипетських героїв знаходять своїх історичних прототипів. Цікаво, що Інені, який у творі виступає найвищим пророком, учителем молодого священика Сатмі, в історії був давньоєги-

петським архітектором і державним діячем XVIII династії. Тутмос у повісті – писар святині, що посідає становище молодого духівника. Що ж до історії, то під цим ім'ям відомі різні єгипетські фараони, а також скульптор, у майстерні якого якраз віднайшли скульптурні портрети цариці Нефертіті. Сама Нефрета Масютина не тотожна Нефертіті: у повісті Нефрета – донька Ехнатона, яка мешкала у дворі Тутанхамона, чоловіка своєї сестри, померла за невідомих обставин. Історична Нефертіті – дружина давньоєгипетського фараона Ехнатона, мачуха або ж свекруха Тутанхамона. «Ясно, що матеріяли, якими користується повістяр, – усякі «фактичні дані» це тільки допоміжний засіб і від їх вартости чи оригінальності не залежить іще вартість та оригінальність повісти. А проте В. Масютин – незвичайно ворушкий ум, що має зрозуміння для різних прояв науки, творчості і життя і міняє пензель на перо не та те, щоб попробувати своїх сил у ще одній ділянці, із зовсім фальшивого розуміння свого таланту; – ні, він володіє пером краще, ніж один наш «професійний» чи «признаний» письменник і пишучи вміє завсіди щось сказати нове, що раніше добре передумав», – зауважував у рецензії М. Рудницький [9]. Це особливо прикметно, коли пригадати скепсис критика в стосунку до письменницької творчості художників.

Система персонажів у повісті почасти вражає певною симетричністю у двох часових площинах – теперішньому і майбутньому: Райт – Сатмі, єгиптолог Стакен – мудрець Інені, хімік Бертольд Кранц – ворожбит Суаамон. Єгипетська старовина змінює респектабельну європейську сучасність способом *deusexmachine*. Інтрига, перенесена у світ давнього Єгипту, викликає не слабший читацький інтерес, ніж розвиток дії в теперішності Райта, Мері та інших героїв. Прикметно, що Василь Масютин пише ясно і зрозуміло, без штучних прикрас і різного роду пересад, що відзначав і Михайло Рудницький: «Його єгипетська повість «Царівна Нефрета» не має в собі нічого з зайвого вантажу, вченої ерудиції, нудних описів і філософічних рефлексій» [9].

Композиційно повість складається з трьох частин. Перший том умістив частини «Боротьба» і «Розшуки». Другий том повісти вміщує третю частину «Любов». Автор уводить тут нових персонажів – асистента Райта Курта Ремера, його приятеля Макса Курца та Жанну Бельмар, з якими містичний світ «Царівни Нефрети» несподівано сповнюється й іронічними відтінками.

Зазначимо, що Масютин презентує цілу галерею людей науки. Очевидно, йому цікава така творча особистість, її спонуки до відкриття нового, здатність перейматися фіктивним світом. Письменник показує, як змінюється Роберт Райт, простежує його шлях до божевілля: «Райт відчув, що його здоровля переходить якусь кризу. Щось у його свідомості застрягло і розколело його думки. Він не мав уже сили зв'язувати в одно минуле й теперішність. Звичайне зацікавлення минулим набрало для нього більше значіння, ніж досі. Теперішність перестала його ціка-

вити: в ній він добачував щораз більше рис осоружних, незрозумілих, нудних. Райт відходив від теперішності щораз глибше в минуле, що прояснюючись набирало зовсім нового змісту» [7, с. 48]. Масютин продовжує «франкенштейнівську» тему, започатковану попереднім твором, своєю фантастичною історією про оживлення мумії. У творі загалом не бракує художніх аксесуарів, що відсилають до поетики романтизму. Божевілля, кохання як фатальна пристрасть, містика складають ідейне наповнення повісті «Царівна Нефрета». Особливо відчутні у творі українського автора імпульси з німецьких романтиків, передусім Е. Т. А. Гофмана. Як і Гофман, Масютин практикує поетику жаху й страхіть.

Отже, повісті Василя Масютина відображають його естетико-філософські зацікавлення, які виявилися і в образотворчому мистецтві. Автор тяжіє до фантастично-символічних історій та образів, що знаходять проєкції на світ німецького мистецтва й літератури. Важливо, що митець не вважав літературну творчість чимось вторинним чи «периферійним» у своєму мистецькому самоутвердженні. «Часто мене питають, що я властиво вважаю за свій фах: малярство, графіку чи різьбу? На ці питання у мене така відповідь: – моїм фахом, пасією, жанром, чи тим життєвим прокляттям, як каже якийсь там поет, є лиш одне: мистецтво. Чи й справді цього забагато?..», – акцентує в інтерв'ю Василь Масютин [4, с. 501-503]. До речі, в цій розмові з Володимиром Ласовським митець зізнається, що працює над новим романом, у якому мав на меті зобразити «національну метаморфозу російського старшини Дембовицького», який пориває зі своїм польським і російським оточенням і стає свідомим українцем Дубовієм. Це підтверджує і Святослав Гординський [2, с. 321]. Отож проза Василя Масютина – це не ситуативне захоплення художника, а окрема творча царина, працюючи в якій впродовж тривалого часу, він зумів сказати своє оригінальне слово.

Література

1. Гординський С. Василь Масютин / Святослав Гординський // В обороні культури – К.: Гелікон, 2005. – С. 294-298.
2. Гординський С. Між фантастикою і дійсністю (Творчість Василя Масютина) / С. Гординський // Святослав Гординський про мистецтво. Збірник статей. – Львів: Априорі, 2015. – С. 317-321.
3. Ковжун П. Василь Масютин // Українські мистецькі виставки у Львові. 1919-1939: Довідник; антологія мистецько-критичної думки / Автор-упорядник Р.М. Яців. – Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України, 2011. – С. 417-418.
4. Ласовський В. Універсаліст на м'якій канапці. Нерозроблене інтерв'ю з В. Масютином // Українські мистецькі виставки у Львові. 1919-1939: Довідник; антологія мистецько-критичної думки / Автор-упорядник Р.М. Яців. – Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України, 2011. – С. 501-503.

5. Масютин В. Два з одного. Частина I / Василь Масютин. – Львів: Бібліотека «Діла», 1936. – 170 с.; Частина II. – 163 с.
6. Масютин В. Раса й мистецька творчість / Василь Масютин; Автор-упорядник Р.М. Яців // Українські мистецькі виставки у Львові. 1919-1939: Довідник; антологія мистецько-критичної думки. – Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України, 2011. – С. 462-465.
7. Масютин В. Царівна Нефрета. Повість у 2-х томах. Т. I. / Василь Масютин. – Львів: Бібліотека «Діла», 1938. – 159 с.; Т. II. – 152 с.
8. Мафтин Н.В. У пошуках «GRAND» стилю: західноукраїнська та еміграційна проза міжвоєнного двадцятиліття / Мафтин Н.В. – Івано-Франківськ: ЛІК, 2011. – 336.
9. М.Р. [Михайло Рудницький] Василь Масютин воскрешає єгипетську поетку [В. Масютин. «Царівна Нефрета», повість у 2 т. з ілюстраціями та обгорткою автора. Бібл. «Діла»] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zbruc.eu/node/15361>

*Стаття надійшла до редакційної колегії 18.05.2017 р.
Рекомендовано до друку д.ф.н., професором Хоробом С. І.*

PAINBRUSH AND STYLUS OF VASYL MASIUTYN

N. D. Mocherniuk

*Vasyl Stefanyk Precarpathian National University;
Chair of Ukrainian Literature of Institute of Philology;
76000, Ivano-Frankivs'k, Shevchenko St., 57;
tel. +380 (342)59-60-74; e-mail: mocher.n@gmail.com*

The article is devoted to the investigation of the literary works of the Ukrainian artist Vasyl Masiutyn (1884-1955). The plot and compositional, genre and idea aspects of the stories «Two from one» (1936) and “Princess Nefreta” (1938) have been examined in the paper. The author pays attention to the literary and fine arts interrelation in the artist’s biography. The analysis of Vasyl Masiutyn’s prose helps to expose the development peculiarities of the national culture. The study presented is the part of the research of the universalistic artists’ creative work in the period between the world wars in the Ukrainian literature.

Keywords: *story, poetics, the fine arts, science fiction, writer-artist, Vasyl Masiutyn.*